

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет математики та інформатика

(назва інституту/факультету)

Кафедра диференціальних рівнянь

(назва кафедри)

СИЛАБУС

Охорона праці в галузі та цивільний захист

(обов'язкова)

Освітньо-професійна програма математика

(назва програми)

Спеціальність 111 Математика

(вказати: код, назва)

Галузь 11 – Математика та статистика

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

факультет математики та інформатики

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: Блажевський Степан Георгійович, доцент кафедри диференціальних рівнянь, кандидат фіз.-мат. наук.

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів)

[http://www.difeq.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel&data\[1441\]\[caf_pers_id\]=43&commands\[1441\]=item](http://www.difeq.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel&data[1441][caf_pers_id]=43&commands[1441]=item)

Контактний тел.

E-mail:

s.blazhevskyy@chnu.edu.ua

**Сторінка курсу в Moodle
Консультації**

Дайте посилання на дисципліну в системі Moodle

Зазначте формат і розклад проведення консультацій

Очні консультації: кількість годин і розклад присутності

Онлайн-консультації: Розклад консультації.

Очні консультації: за попередньою домовленістю.

(Наприклад: понеділок та четвер з 14.00 до 15.00).

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Нормативна навчальна дисципліна, яка формує у майбутніх фахівців знання та навички щодо стану і проблем охорони праці в галузі.

2. Мета навчальної дисципліни: є формування у майбутніх фахівців знань щодо стану і проблем охорони праці в галузі, складових і функціонування системи управління охороною праці та шляхів, методів і засобів забезпечення умов виробничого середовища і безпеки праці в галузі згідно з чинними законодавчими та іншими нормативно-правовими актами; здобуття студентами знань з охорони праці та застосування їх на рівні організації, підприємства різних галузей народного господарства; розвиток у майбутніх спеціалістів навичок розв'язання завдань і ситуацій щодо безпеки праці; формування в майбутніх фахівців потрібного рівня знань і вмінь з організаційних, правових і технічних питань охорони праці, основ виробничої санітарії, техніки безпеки та пожежної безпеки.

3. Пререквізити. Шкільний курс основи безпеки життєдіяльності, основи медичних знань та безпека життєдіяльності.

4. Результати навчання: визначати вимоги норм, вимірювати і розраховувати фактичні величини виробничих небезпек і шкідливостей, шляхи зниження їх від'ємного впливу на працюючих.

Компетентності, що будуть сформовані за результатами вивчення курсу:

Загальні компетентності:

ЗК-2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-8. Здатність спілкуватися державною мовою усно та письмово.

ЗК-12. Здатність відповідально приймати рішення з урахуванням соціальних і етичних цінностей та правових норм.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах програмних результатів навчання

ПРН-З-6. Володіти методикою викладання математичних дисциплін у закладах середньої та вищої освіти.

ПРН-З-7. Володіти основами правових та етичних відносин і основами психологічних особливостей поведінки.

ПРН-У-5. Інтегрувати знання з різних галузей для вирішення теоретичних та/або практичних задач і проблем.

ПРН-У-9. Усно й письмово спілкуватися рідною та іноземною мовами в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності із професійних питань; читати спеціальну літературу; знаходити, аналізувати та використовувати інформацію з різних джерел.

ПРН-У-13. Дотримуватися норм етичної поведінки стосовно інших людей, адаптуватися та комунікувати.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:** основні поняття, означення, властивості об'єктів, які вивчає дана дисципліна, вільно оперувати основними поняттями;

вміти: визначати вимоги норм, вимірювати і розраховувати фактичні величини виробничих небезпек і шкідливостей, шляхи зниження їх від'ємного впливу на працюючих; організувати розслідування нещасного випадку на виробництві; визначати коефіцієнти частоти і тяжкості

травматизму, напрями робіт та заходи щодо профілактики виробничого травматизму; проводити атестацію робочих місць відповідно до встановленої методики, визначати оптимальні рішення по поліпшенню умов праці; оцінити безпечність технологічного обладнання та виробничих процесів за окремими чинниками; оцінювати виробничі чинники забруднення навколишнього середовища, визначати необхідні заходи по її захисту.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі та цивільний захист»												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання
Денна	6	11	3	90	2	28				62		екзамен
Заочна	6	11	3	90	2	8				82		екзамен

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	У тому числі				Усього	У тому числі			
		л	п	інд	с.р.		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Система управління охороною праці.										
Тема 1. Управління охороною праці в державі та на підприємствах.	17	5			12	19	2			17
Тема 2. Правове та нормативне регулювання охорони праці.	17	5			12	17	1			16
Модульна контрольна робота	2	2				1	1			
Разом за змістовим	36	12			24	37	4			33

модулем 1									
Змістовий модуль 2. Проблеми виробничої санітарії та безпеки в галузі.									
Тема 3. Умови праці та безпека на виробництві.	18	5			13	17	1		16
Тема 4. Профілактика травматизму та професійних захворювань.	18	5			13	18	1		17
Тема 5. Особливості праці користувачів ЕОМ.	17	5			12	17	1		16
Модульна контрольна робота		1				1	1		
Разом за змістовим модулем 2	54	16			38	53	4		49
Усього	90	28			92	90	8		82

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

1.	Завдання, функції та права Держнаглядохоронпраці.	2	3
2.	Завдання та функції управління охороною праці.	2	3
3.	Принципи організації системи управління охороною праці в Україні.	2	3
4.	Державні органи контролю за охороною праці в Україні.	2	3
5.	Контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.	2	4
6.	Види відповідальності за порушення законодавства про охорону праці.	3	3
7.	Права на пільги та компенсації за важкі та шкідливі умови праці працівника.	2	4
8.	Фактори, що впливають на формування умов праці.	2	3
9.	Причини травмування на виробництві; засоби та заходи безпеки.	2	3
10.	Суть Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності”.	4	5

11.	Профілактика травматизму.	2	3
12.	Умови праці на підприємстві.	2	4
13.	Класифікація нещасних випадків на виробництві.	2	3
14.	Статті Закону України “Про охорону праці”.	2	4
15.	Статті Конституції України, що регламентують питання охорони праці.	3	3
16.	Суть адміністративно-громадського контролю на виробництві.	2	3
17.	Електричні травми та засоби захисту від них. Вплив електричного струму на організм людини.	2	4
18.	Нормативи з охорони праці.	2	4
19.	Значення блокувальних пристроїв для електробезпеки. Як їх застосовують?	2	4
20.	Організаційні заходи пожежної безпеки.	2	3
21.	Функції профспілок щодо охорони праці?	2	3
22.	Основні статті витрат на поліпшення умов і охорони праці на підприємстві.	2	4
23.	Вимоги безпеки до технічного стану устаткування і приладів.	2	3
24.	Засоби безпеки, що застосовуються під час роботи з комп’ютером.	2	3
Разом:		62 год.	82 год.

6. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів

Об’єктом поточного контролю знань студентів є:

- а) систематичність та активність роботи на лекційних (підготовка звітів по відповідних темах дисципліни або написання рефератів згідно з тематичним планом; виконання письмової контрольної роботи за тестами або за білетами, затвердженими кафедрою; проведення усної співбесіди викладача зі студентом, в процесі якої студент дає відповіді на питання з різних тем дисципліни) заняттях;
- б) виконання завдань для самостійного опрацювання.

Контроль виконання завдань для самостійного опрацювання:

1. Самостійне опрацювання тем.
2. Написання рефератів.

Виконання модульних завдань:

1. Відповіді на теоретичні питання.

Форми контролю, захисту та діагностики успішності навчання

Система поточного контролю

Оцінювання рівня знань студентів з предмету «Охорона праці в галузі та цивільний захист» здійснюється на основі результатів поточного контролю та іспиту, завдання поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 60 балів, а завдання, що виносяться на іспит – від 0 до 40 балів.

Поточний контроль		Підсумковий контроль іспит
Теми № 1 – 2	Теми № 3 – 5	
30 балів	30 балів	40 балів

Відповідь студента на іспиті оцінюється в діапазоні від 0 до 40 балів.

Відповідь на кожне з двох завдань екзаменаційного білета оцінюється

так:

Види завдань	Аналіз відповіді	Оцінка в балах
Теоретичне питання 1	відповідь достатньо повна і показує глибоке засвоєння студентом матеріалу теми	20
	відповідь є правильною, але неповна за змістом або має окремі неточності	12
	відповідь свідчить про низький рівень знання матеріалу і розкриває зміст питання менш ніж на 50%	6
Теоретичне питання 2	відповідь достатньо повна і показує глибоке засвоєння студентом матеріалу теми	20
	відповідь є правильною, але неповна за змістом або має окремі неточності	12
	відповідь свідчить про низький рівень знання матеріалу і розкриває зміст питання менш ніж на 50%	6

Примітка: у випадку відсутності відповіді на будь-яке з чотирьох завдань ставиться 0 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							
I семестр							
ЗМ1		ЗМ2					
T1	T2	T3	T4	T5	Разом	Іспит	Сума
15	15	10	10	10	60	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
35 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Інформаційні ресурси

Базова

1. Гандзюк М.П., Желібо Є.П. Халімовський М.О. Основи охорони праці: підручник.- К.: Каравела, 2008.- 384 с.
2. Закон України «Про охорону праці».
3. Кодекс законів про працю України.
4. Катренко Л.А., Пістун І.П. Охорона праці в галузі освіти: навч. посібник, 2-ге видання.- Суми: ВДТ «Університетська книга», 2005.- 304 с.
5. Голінько В.І., Іконніков М.Ю., Лебедев Я.Я. Охорона праці в галузі інформаційних технологій : навч. посіб. /; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2015. – 246 с.
6. Саргош О.Д., Катрушов О.В., Філатова В.Л. Охорона праці в галузі: навч.-метод. посібник.- Полтава, 2015.- 160 с.
7. Керб Л.П. Основи охорони праці: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2001. – 252 с.
8. Жидецький В.Ц. Охорона праці користувачів комп'ютерів. - Львів: Афіша, 2000. – 176 с.

Додаткова

1. Керб Л.П. Основи охорони праці: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2001. – 252 с.
2. Жидецький В.Ц. Охорона праці користувачів комп'ютерів. - Львів: Афіша, 2000. – 176 с.
3. Методичні вказівки з дисципліни «Охорона праці в галузі» „Оцінка умов праці при роботі на ПЕОМ” / Состав.: Л.В. Дементій, Ю.В. Менафова. – Краматорськ: ДДМА, 2000. – 24 с.